DOMSTOLENS BESLUT (tredje avdelningen)
den 13 november 2001 *

I mål C-430/00 P,

Anton Dürbeck GmbH, Frankfurt am Main (Tyskland), företrätt av G. Meier, Rechtsanwalt,

klagande,

angående överklagande av dom meddelad den 19 september 2000 av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (femte avdelningen) i mål T-252/97, Dürbeck mot kommissionen (REG 2000, s. II-3031), i vilket det förs talan om upphävande av denna dom,

i vilket de andra parterna är:

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av K.-D. Borchardt och C. van der Hauwaert, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

* Rättegångsspråk: tyska.

Konungariket Spanien, företrätt av R. Silva de Lapuerta, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

och

Republiken Frankrike, företrädd av G. de Bergues och C. Vasak, båda i egenskap av ombud,

intervenienter i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av C. Gulmann, tillförordnad avdelningsordförande på tredje avdelningen, samt domarna J.-P. Puissochet och J.N. Cunha Rodrigues (referent),

generaladvokat: J. Mischo,
justitiesekreterare: R. Grass,

efter att ha hört generaladvokaten,

följande

Beslut

1 Anton Dürbeck GmbH (nedan kallat Dürbeck eller klaganden) har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 21 november 2000, med stöd av artikel 49 i EG-stadgan för domstolen överklagat den dom som förstainstansrätten meddelade den 19 september 2000 i mål T-252/97, Dürbeck mot kommissionen (REG 2000, s. II-3031, nedan kallad den överklagade domen). I denna dom ogillade förstainstansrätten klagandens talan om delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 10 juli 1997 om övergångsåtgärder till förmån för klaganden inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för bananer (nedan kallat det omtvistade beslutet).

Tillämpliga bestämmelser

2 Vad gäller tillämpliga bestämmelser konstaterade förstainstansrätten följande:

"1 Genom avdelning IV i rådets förordning (EEG) nr 404/93 av den 13 februari 1993 om den gemensamma organisationen av marknaden för bananer (EGT L 47, s. 1; svensk specialutgåva, område 3, volym 48, s. 129) infördes en gemensam ordning för handel med tredje land som ersatte de olika nationella ordningarna.

2 I artikel 17 första stycket i förordning nr 404/93 föreskrivs följande:

'Bananer får endast importeras till gemenskapen efter uppvisande av en importlicens vilken skall utfärdas av medlemsstaterna till den som begär detta oavsett var denne är etablerad i gemenskapen, dock med förbehåll för de särskilda tillämpningsföreskrifterna till artiklarna 18 och 19.'

3 I artikel 18.1 i förordning nr 404/93, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 3290/94 av den 22 december 1994 om de anpassningar och övergångsåtgärder som krävs inom jordbrukssektorn för att genomföra avtalen som slöts inom ramen för de multilaterala handelsförhandlingarna i Uruguayrundan (EGT L 349, s. 105; svensk specialutgåva, område 3, volym 66, s. 52) föreskrevs att det skulle öppnas en tullkvot på 2,1 miljoner ton (nettovikt) för år 1994 och 2,2 miljoner ton (nettovikt) för de följande åren för import av bananer från annat tredje land än länder i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS-staterna) (nedan kallade tredjelandsbananer) och för icke traditionell import av bananer från AVS-staterna (nedan kallade icke traditionella AVS-bananer). Inom ramen för denna tullkvot skulle import av icke traditionella AVS-bananer inte beläggas med någon tull och import av tredjelandsbananer beläggas med en avgift på 75 ecu per ton.

4 Genom artikel 19.1 i förordning nr 404/93 delades tullkvoten upp och öppnades med 66,5 procent till de aktörer som hade avyttrat tredjelandsbananer och/eller icke traditionella AVS-bananer (kategori A), med 30 procent till de aktörer som hade avyttrat gemenskapsbananer och/eller traditionella AVS-bananer (kategori B) och med 3,5 procent till de aktörer etablerade i gemenskapen som sedan år 1992 hade börjat avyttra andra bananer än gemenskapsbananer och/eller traditionella AVS-bananer (kategori C).

5 I artikel 19.2 i förordning nr 404/93 föreskrivs följande:

'På grundval av separata beräkningar för var och en av de kategorier av aktörer som avses i punkt 1... skall varje aktör erhålla importlicenser som grundar sig på de genomsnittliga kvantiteter av bananer som denne har sålt under de tre senaste år för vilka uppgifter finns tillgängliga.

...

För den andra hälften av 1993 skall varje aktör tilldelas licenser baserade på hälften av det avyttrade årsgenomsnittet för åren 1989 till 1991.'

6 I artikel 30 i förordning nr 404/93 föreskrivs följande:

'Om det efter juli 1993 krävs särskilda åtgärder för att underlätta övergången från den ordning som gällde innan denna förordning trädde i kraft till den som fastställs genom denna förordning, särskilt för att komma till rätta med svårigheter av känslig natur, skall kommissionen... besluta om de övergångsåtgärder som den bedömer vara nödvändiga.'"

Faktiska omständigheter i målet

3 Vad gäller de faktiska omständigheterna i målet konstaterade förstainstansrätten följande:

"8 Sökanden är ett tyskt företag som bedriver handel med frukt och grönsaker. Sökanden började avyttra bananer i slutet av år 1992.

9 Den 29 november 1991 ingick sökanden ett avtal, som omfattas av nederländsk rätt, med det ecuadorianska bolaget Consultban (nedan kallat Consultban), enligt vilket sökanden åtog sig att avyttra mellan 100 000 och 150 000 lådor bananer i veckan (nedan kallat avtalet).

10 I avtalet föreskrivs att sökanden har rätt till en provision som motsvarar sex procent av omsättningen. Enligt punkt 3 i bilaga B till avtalet är sökanden emellertid skyldig att till Consultban betala skillnaden mellan nettovinsten från försäljningen och de officiella priser som Consultban betalar till de ecuadorianska producenterna (nedan kallad prisnivågarantin).

11 Avtalets giltighetstid är sju år enligt artikel 4.1 i avtalet. I samma bestämmelse föreskrivs att avtalet kan förlängas med sju år om något annat inte beslutas av parterna. Avtalet var fortfarande i kraft då förevarande talan väcktes.

12 I artikel 4.1 i avtalet föreskrivs även följande:

'... Båda parter har rätt att säga upp detta avtal fem år efter den dag då avtalet undertecknades med 180 dagars uppsägningstid och under förutsättning att den part som säger upp avtalet drar sig tillbaka fullständigt från den europeiska bananmarknaden under en period om fem år räknat från den dag då avtalet upphör att gälla. Detta verksamhetsförbud är direkt eller indirekt tillämpligt på parten, oavsett om parten bedriver verksamheten själv, genom tredje man eller genom ett dotterbolag.'

13 I artikel 6.3 i avtalet föreskrivs dessutom följande:

'Parterna är medvetna om att det på grund av vissa omständigheter kan bli omöjligt att genomföra villkoren i detta avtal. Dessa fall av force majeur kan omfatta — men är inte begränsade till att omfatta — oroligheter i det berörda landet, krig — oavsett om krigsförklaring har avgetts eller inte — naturkatastrofer, strejker och andra liknande händelser som gör det omöjligt att bedriva normal näringsverksamhet, epidemier, ogynnsamma väderförhållanden såsom översvämningar, torka etc, revolutioner eller uppror samt avspärrning av Panamakanalen. För det fall avtalet inte kan genomföras på grund av force majeur skall parterna förhandla i god tro i avsikt att nå en lösning på problemet. Om detta inte lyckas kan avtalet hävas av var och en av parterna utan möjlighet att kräva skadestånd. Fartyg som håller på att lastas eller redan har lastats skall emellertid fortfarande omfattas av detta avtal.'

14 Punkt 2 i bilaga B till avtalet har slutligen följande lydelse:

'[Consultban] och [sökanden] är överens om att för det fall [sökanden] begär att detta avtal skall hävas av andra skäl än de som föreskrivs i avtalet och [Consultban] är skyldigt att ersätta ägarna i enlighet med villkoren i COA [Contract of Affreightment, fraktavtalet] som sluts mellan ägarna och [Consultban], är [sökanden] skyldig att ersätta [Consultban] då denne för första gången inkommer med en skriftlig begäran om detta med upp till 1 000 000 USD mot uppvisande av lämplig bevisning från [Consultbans] sida.'

15 Sökanden började sälja bananer i enlighet med avtalet i slutet av år 1992.

16 Förordning nr 404/93 trädde i kraft den 26 februari 1993 och blev tillämplig den 1 juli 1993.

17 I enlighet med artikel 19.1 i förordningen klassificerades sökanden som aktör i kategori C. År 1996 erhöll sökanden, till följd av att den förvärvade ett företag, status som aktör i kategori A.

18 Eftersom sökanden endast erhöll ett begränsat antal licenser för import av bananer till gemenskapen, var sökanden tvungen att sälja den största andelen av de bananer som omfattades av avtalet utanför detta territorium till ett pris som medförde tillämpning av prisnivågarantin. Sökanden blev därför tvungen att till Consultban betala 1 661 537 USD för år 1994, 4 211 142 USD för år 1995 och 1 457 549 USD för år 1996.

19 Med beaktande av domen [av den 26 november 1996 i mål C-68/95,] T. Port [REG 1996, s. I-6065] ansökte sökanden den 24 december 1996 om att kommissionen, som en övergångsåtgärd i enlighet med artikel 30 i förordning nr 404/93, skulle tilldela sökanden extra importlicenser för tredjelandsbananer till en avgift som var nedsatt till 75 ecu per ton för följande kvantiteter:

— 42 000 ton för år 1997 i egenskap av aktör i kategori A,

— 48 000 ton för år 1998 i egenskap av aktör i kategori A, eller en total volym på 65 800 ton,

— 48 000 ton för år 1999 i egenskap av aktör i kategori A, eller en total volym på 65 800 ton.

20 Kommissionen biföll delvis denna ansökan genom beslut av den 10 juli 1997 (nedan kallat det omtvistade beslutet).

21 I enlighet med artikel 1.3 i det omtvistade beslutet erhöll sökanden extra importlicenser för de förluster som sökanden led under år 1994 till följd av genomförandet av avtalet med Consultban samt för 1 000 000 USD. Sökandens ansökan avslogs i artikel 2 i det omtvistade beslutet till den del som den avsåg 'ytterligare importlicenser utöver dem som tilldelas i enlighet med artikel 1'.

22 I artikel 1.4 andra stycket i det omtvistade beslutet föreskrivs att dessa importlicenser skall avräknas från de särskilda reserver som är avsedda för fall där det föreligger orimliga svårigheter i fråga om tullkvoten. I enlighet med artikel 1.6 kan inte de kvantiteter bananer som sökanden importerar till gemenskapen med hjälp av dessa licenser beaktas för att fastställa sökandens totala referenskvantiteter för kommande år."

4 Det var under dessa omständigheter som Dürbeck, den 16 september 1997, väckte talan vid förstainstansrätten om delvis ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet.

Den överklagade domen

5 I den överklagade domen ogillade förstainstansrätten talan.

6 Förstainstansrätten godtog först, i punkterna 39—43 i den överklagade domen, delvis kommissionens och den spanska regeringens argumentering, genom vilken dessa bestred att vissa av de grunder Dürbeck anfört kunde tas upp till prövning. Förstainstansrätten avvisade framför allt, eftersom den åberopats för sent, den grund som avsåg åsidosättande av principen om likabehandling. Härvid uttalade rätten följande:

"39 Det framgår av bestämmelserna i artikel 44.1 c jämförd med artikel 48.2 i rättegångsreglerna att ansökan skall innehålla bland annat en kortfattad framställning av grunderna för talan och att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet. En grund som

utgör en utvidgning av en grund som tidigare — direkt eller underförstått — har åberopats i ansökan och som har ett nära samband med denna kan emellertid prövas i sak (förstainstansrättens dom av den 20 september 1990 i mål T-37/89, Hanning mot parlamentet, REG 1990, s. II-463, punkt 38, och av den 17 juli 1998 i mål T-118/96, Thai Bicycle mot rådet, REG 1998, s. II-2991, punkt 142).

...

42 Det är däremot först i sin replik som sökanden har åberopat den grund som avser åsidosättande av principen om likabehandling. Även om kommissionen har hänvisat till denna princip i vissa avsnitt i sitt svaromål, så har detta enbart skett i förbigående och i ett annat sammanhang än det i vilket sökanden har utvecklat sin grund. Kommissionen har således, i punkt 16 i sitt svaromål, endast på ett allmänt sätt gjort en anmärkning om att kommissionen 'av hänsyn till likabehandlingen av samtliga ekonomiska aktörer', vilka också har varit tvungna att anpassa sig till nya rättsliga och ekonomiska villkor, var skyldig att beakta den omständigheten att sökanden hade en möjlighet att häva avtalet genom att betala en summa på 1 000 000 USD 'när den fastställde räckvidden av bestämmelserna om orimliga svårigheter' (se i detta avseende punkt 33 i svaromålet). Kommissionen har, i punkterna 28 och 32 i svaromålet, endast rent allmänt konstaterat att om man, vid fastställandet av sökandens totala referenskvantiteter för kommande år, skulle beakta de kvantiteter som importeras av sökanden med hjälp av de extra licenserna, skulle det leda till att sökanden erhöll för mycket i kompensation och således gynnades jämfört med andra aktörer. Sökanden har däremot, i sin replik och under sammanträdet, i huvudsak gjort gällande att kommissionen, med stöd av principen om likabehandling, var skyldig att likställa sökanden med aktörer i kategori A, som i likhet med sökanden hade anammat vissa kommersiella beteenden före publiceringen av förslaget till en gemensam organisation av marknaden för bananer i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, men som till skillnad från sökanden har kunnat fortsätta att avyttra sina bananer under referensperioden. Därav har sökanden dragit slutsatsen att den borde ha behandlats som om den, under referensperioden 1989—1991, hade genomfört den import som sökanden i själva verket genomförde under åren 1993—1995. Grunden som avser åsidosättande av principen om

likabehandling har, såsom den har framställts av sökanden, obestridligen en självständig ställning i förhållande till kommissionens yttranden, vilka har redogjorts för ovan, och kan följaktligen inte anses grunda sig på rättsliga eller faktiska omständigheter som har framkommit under förfarandet. Denna grund skall följaktligen avvisas."

7 Förstainstansrätten underkände vidare, vid prövningen i sak, båda delarna av klagandens grund, som avsåg åsidosättande av artikel 30 i förordning nr 404/93. Den ena delen hade samband med artikel 2 i det omtvistade beslutet och den andra delen avsåg artikel 1.6 i detta beslut.

8 I den första delen i denna grund bestred klaganden lagenligheten av det omtvistade beslutet, till den del hans ansökan om extra tilldelning av importlicenser hade avslagits genom artikel 2 i beslutet, i den mån ansökan överskred de licenskvantiteter som avsågs i artikel 1.3 i beslutet. Förstainstansrätten grundade sitt beslut att talan inte kunde vinna bifall på denna första del på i synnerhet följande skäl:

"76 Vad beträffar den andra frågan, förefaller det inte som om kommissionen överskred gränserna för sitt stora utrymme för skönsmässig bedömning, vilket den även förfogar över när den fastställer innehållet i de åtgärder som skall vidtas för att möjliggöra för de berörda aktörerna att övervinna de orimliga svårigheterna, när den endast beviljade sökanden extra importlicenser för dels den förlust som sökanden led år 1994 till följd av genomförandet av avtalet, dels ett belopp på 1 000 000 USD.

77 Sökanden har inte ifrågasatt lagenligheten av artikel 2 i det omtvistade beslutet i den utsträckning som den genom denna artikel kompenseras för

förlusten år 1994. Sökanden har endast ifrågasatt denna bestämmelse till den del som ersättningen för den skada som den led år 1995 och följande år endast bestod av beviljandet av extra importlicenser till ett belopp på 1 000 000 USD, med den huvudsakliga motiveringen att sökanden inte hade någon skyldighet att häva avtalet för att frigöra sig från detta under år 1995 genom tillämpning av klausulen i punkt 2 i bilaga B till avtalet.

78 Vidare kan inte sökandens påstående, enligt vilket punkt 2 i bilaga B till avtalet endast har till syfte att — upp till det ovannämnda beloppet — täcka de ersättningsanspråk som skeppsredare skulle kunna framställa gentemot Consultban på grund av att fraktavtalet inte fullgjorts, godtas. Det är nämligen först i sitt skriftliga svar på förstainstansrättens frågor och under sammanträdet som sökanden har framfört detta argument. Sökanden hade fram till dess aldrig bestritt att denna klausul skulle göra det möjligt för den att under alla omständigheter häva avtalet genom att betala ett vite på 1 000 000 USD till Consultban.

79 Med hänsyn till syftet med artikel 30 i förordning nr 404/93 och av den omständigheten att denna artikel skall tolkas restriktivt i egenskap av undantag från det allmänna systemet, gjorde kommissionen en rimlig tolkning av denna artikel genom att anse att den enbart innebär en skyldighet för kommissionen att ersätta den berörda aktörens kostnader för att anpassa sig till de nya rättsliga villkoren.

80 Kommissionen hade således fog för att beakta den omständigheten att punkt 2 i bilaga B till avtalet möjliggjorde för sökanden att häva avtalet genom att betala 1 000 000 USD till Consultban. Om sökanden hade använt denna hävningsklausul skulle detta inte, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, ha inneburit att sökanden tvingades att dra sig tillbaka från bananmarknaden under fem år, eftersom skyldigheten att dra sig tillbaka från marknaden endast gällde för det fall att avtalet sades upp i enlighet med artikel 4.1. Sökanden åberopade dessutom inte detta argument under det administrativa förfarande som föregick antagandet av det

omtvistade beslutet, vilket innebär att lagenligheten av detta beslut inte kan ifrågasättas på grundval av detta argument.

81 Kommissionen hade dessutom fog för att anse att den, om sökanden hade agerat som en normalt aktsam aktör, skulle ha hävt avtalet med stöd av klausulen i punkt 2 i bilaga B till avtalet för att frigöra sig från detta år 1995 och därmed begränsa sina egna skador. Det står nämligen klart att sökanden hade varit skyldig att betala 1 661 537 USD till Consultban år 1994 genom tillämpning av prisnivågarantin, det vill säga en summa som var högre än det vite på 1 000 000 USD som föreskrivs i ovannämnda bestämmelse. Det var vidare mycket sannolikt att en högre summa än detta sistnämnda belopp även skulle ha betalats i enlighet med denna garanti för de följande åren.

82 Kommissionens tillvägagångssätt var än mer rimligt med tanke på att sökanden endast sedan en kort tid var verksam på bananmarknaden och bedrev ett stort antal verksamheter med anknytning till andra frukter och grönsaker.

83 Detta tillvägagångssätt kan dessutom inte, i motsats till vad sökanden har påstått, tolkas på så sätt att kommissionen tvingade sökanden att faktiskt häva avtalet. Detta tillvägagångssätt grundar sig endast på det fullt berättigade övervägandet att det inte ankom på gemenskapen att ta konsekvenserna av sökandens affärsbeslut att genomföra avtalet, trots de förluster detta medförde.

84 Det följer av det ovan anförda att kommissionen gjorde en korrekt tillämpning av artikel 30 i förordning nr 404/93 genom att anta artikel 2 i det omtvistade beslutet.

85 Den första delen av talan skall således ogillas."

9 I den andra delen av grunden bestred klaganden lagenligheten av det omtvistade beslutet till den del som de kvantiteter bananer som importerades till gemenskapen med hjälp av de extra importlicenserna i enlighet med ordalydelsen i artikel 1.6 i beslutet inte hade beaktats vid fastställandet av klagandens totala referenskvantiteter för de kommande åren. Förstainstansrätten grundade sitt beslut att talan inte kunde vinna bifall på denna andra del på i synnerhet följande skäl:

"93 Det har ovan, vid prövningen av den första delen av talan, visats att kommissionen inte överskred gränserna för sitt stora utrymme för skönsmässig bedömning genom att anse att tilldelandet av extra importlicenser till sökanden för dels de förluster som sökanden lidit till följd av genomförandet av avtalet år 1994, dels ett belopp på 1 000 000 USD möjliggjorde för sökanden att komma till rätta med sina orimliga svårigheter.

94 Under dessa omständigheter hade det inte varit berättigat att bevilja sökanden någon som helst ytterligare förmån genom tillämpning av artikel 30 i förordning nr 404/93, till exempel genom att beakta de kvantiteter bananer som importerats med hjälp av de ovannämnda licenserna vid fastställandet av referenskvantiteter för kommande års tullkvoter.

95 Under sammanträdet medgav för övrigt kommissionen och sökanden att sökandens orimliga svårigheter hade kunnat kompenseras genom beviljande av ett schablonbelopp snarare än genom tilldelning av extra importlicenser.

96 Dessa slutsatser kan inte kullkastas genom sökandens resonemang avseende [kommissionens] förordning [EG] nr 2601/97 [av den 17 december 1997 om införandet av en reserv för att undvika fall av alltför stor stränghet under 1998 i enlighet med artikel 30 i rådets förordning (EEG) nr 404/93 (EGT L 351, s. 19)], genom vilken endast en reserv på 20 000 ton inrättas för att möjliggöra vidtagandet av övergångsåtgärder i syfte att komma till rätta med fall där det föreligger orimliga svårigheter. Den omständigheten att det i artikel 1 i denna förordning föreskrivs att denna reserv skall avräknas mot den tullkvot som avses i artikel 18 i förordning nr 404/93, innebär inte att de kvantiteter som tilldelats inom ramen för reserven nödvändigtvis skall beaktas vid fastställandet av referenskvantiteterna för de kommande åren.

...

99 Av detta följer att den andra delen av talan saknar grund och att talan i dess helhet följaktligen skall ogillas."

Överklagandet

10 I sitt överklagande har Dürbeck yrkat att domstolen skall upphäva den överklagade domen och ogiltigförklara det omtvistade beslutet samt förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

11 Dürbeck har åberopat att förstainstansrätten gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att avvisa dess grund om åsidosättande av principen om likabehandling (den första grunden), genom att finna att klaganden hade kunnat häva avtalet med stöd av punkt 2 i bilaga B till detta (den andra grunden), samt genom att anse att kommissionens vägran, vid fastställandet av referenskvantiteter för kommande års tullkvoter, att beakta de licenser som tilldelats klaganden

för att göra det möjligt för denne att komma till rätta med sina orimliga svårigheter, var lagenlig (den tredje grunden).

12 Kommissionen och Republiken Frankrike anser att överklagandet skall ogillas, eftersom det är uppenbart att det i vissa delar inte kan upptas till prövning och att det i övriga delar är ogrundat.

13 Konungariket Spanien har anfört att överklagandet skall avvisas i den del det avser ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet och att det i övrigt skall ogillas.

14 Om det är uppenbart att överklagandet inte kan tas upp till prövning eller om det är uppenbart ogrundat, kan domstolen, enligt artikel 119 i domstolens rättegångsregler, vid varje tidpunkt avvisa eller ogilla överklagandet genom motiverat beslut, utan att inleda det muntliga förfarandet.

Den första grunden

15 Dürbeck har hävdat att förstainstansrättens rättegångsregler inte inskränker parternas rätt att åberopa en ny grund som avser sådana omständigheter som framkommit först under förfarandet. Kommissionens åtgärd att först i sitt svaromål åberopa nödvändigheten av att säkerställa att alla aktörer behandlas lika, i enlighet med principen om likabehandling, utgör i förevarande fall en sådan omständighet. Enligt Dürbeck utgör den grund som företaget i förevarande fall åberopade för första gången i sin replik "medaljens baksida" av den grund

som kommissionen åberopade för första gången i sitt svaromål. Klaganden har medgett att denne inte har begränsat sig till att bestrida att kommissionens argumentation är välgrundad, utan att den även har använt denna argumentation för att påvisa vilket resultat, till klagandens fördel, en riktig tillämpning av principen om likabehandling skulle ha lett till.

16 Dürbeck har tillagt att företaget kunde anse att föremålet för förevarande tvist var begränsat till det omtvistade beslutet, eftersom skyldigheten att iaktta principen om likabehandling inte omnämndes i detta beslut. Företaget hade därför inte någon anledning att självmant och i förväg åberopa någon som helst grund för kommissionens försvar som klagandeföretaget inte kunde känna till. Förstainstansrätten förfor således felaktigt när den inte prövade grunden avseende åsidosättande av principen om likabehandling.

17 Det bör framhållas att förstainstansrätten i punkt 39 i den överklagade domen med rätta erinrade om att det framgår av bestämmelserna i artikel 44.1 c jämförd med artikel 48.2 i rättegångsreglerna att ansökan skall innehålla bland annat en kortfattad framställning av grunderna för talan och att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet. I samma punkt erinrade förstainstansrätten även om att en grund som utgör en utvidgning av en grund som tidigare — direkt eller underförstått — har åberopats i ansökan och som har ett nära samband med denna emellertid kan prövas i sak.

18 Förstainstansrätten konstaterade därefter, i punkt 42 i den överklagade domen, att klaganden åberopat grunden avseende åsidosättande av principen om likabehandling först i sin replik och att denna grund obestridligen hade en självständig ställning i förhållande till de yttranden kommissionen fällt i sitt svaromål.

19 Förstainstansrätten drog av dessa konstateranden, som inte bestridits inför domstolen, med rätta slutsatsen att den ovannämnda grunden skulle avvisas, eftersom den inte kunde anses grunda sig på rättsliga eller faktiska omständigheter som hade framkommit under förfarandet. Under förhandenvarande omständigheter var klaganden nämligen oförhindrad att åberopa denna grund i ansökan till förstainstansrätten.

20 Det är således uppenbart att överklagandet inte kan bifallas på den första grunden.

Den andra grunden

21 Dürbeck har hävdat att förstainstansrätten felbedömde den betydelse som parterna avsåg att ge punkt 2 i bilaga B till avtalet, eftersom rätten, i punkt 78 i den överklagade domen, fastställde att denna klausul gjorde det möjligt för klaganden att utan motivering häva avtalet genom att betala ett vite på 1 000 000 USD till Consultban. I artiklarna 4.1 och 6.3 i avtalet anges detaljbestämmelser om parternas rätt att säga upp avtalet i enlighet med avtalsbestämmelserna.

22 Dürbeck har påstått att Consultban, genom den omtvistade klausulen, enbart avsåg att skydda sig mot de ersättningsanspråk som skeppsredare skulle kunna framställa gentemot Consultban inom ramen för fraktavtal, om klaganden sade upp avtalet med Consultban av andra orsaker än de i avtalet angivna. Av den anledningen togs klagandens garantiutfästelser med i en bilaga till avtalet. Dürbeck har hävdat att det med denna tolkning av den omtvistade klausulen fanns än mindre anledning att åberopa densamma under det administrativa förfarandet. Dürbeck fick för övrigt inte tillfälle att yttra sig under det administrativa förfarandet, innan beslutet fattades. Dürbeck har vidare hävdat att kommissionen inte ställde någon som helst fråga i detta avseende. Enligt

Dürbeck var det enbart på grund av att förstainstansrätten ställde en fråga angående denna klausuls räckvidd som klausulen togs upp i förfarandet.

23 I motsats till vad förstainstansrätten fastslog i punkt 81 i den överklagade domen, uppkom enligt klaganden följaktligen inte frågan om hävning av avtalet, eftersom villkoren i artikel 6.3 i avtalet inte uppfyllts. Gemenskapen är emellertid skyldig att inte åsidosätta principen om att avtal skall hållas, något som förstainstansrätten ifrågasatte genom att, i punkt 83, uttala att "det inte ankom på gemenskapen att ta konsekvenserna av sökandens affärsbeslut att genomföra avtalet, trots de förluster detta medförde".

24 Enligt domstolens fasta rättspraxis är förstainstansrätten ensam behörig att fastställa de faktiska omständigheterna, utom då det av handlingarna i målet framgår att slutsatserna är materiellt oriktiga, samt även ensam behörig att bedöma dessa faktiska omständigheter. Bedömningen av de faktiska omständigheterna utgör, med undantag för sådana fall då förstainstansrätten missuppfattat bevisningen, inte en sådan rättsfråga som är underställd domstolens kontroll (se särskilt dom av den 21 juni 2001 i de förenade målen C-280/99 P—C-282/99 P, Moccia Irme m.fl. mot kommissionen, REG 2001, s. I-4717, punkt 78).

25 I punkt 78 i den överklagade domen godtog förstainstansrätten emellertid inte klagandens argument som grundades på en restriktiv tolkning av punkt 2 i bilaga B till avtalet, och den angav att det var först i sitt skriftliga svar på förstainstansrättens frågor och under förhandlingen som Dürbeck framförde detta argument och att Dürbeck fram till dess aldrig hade bestritt att denna klausul skulle göra det möjligt för Dürbeck att under alla omständigheter häva avtalet genom att betala ett vite på 1 000 000 USD till Consultban.

26 Såsom den spanska regeringen för övrigt med rätta har påpekat, anförde Dürbeck i ansökan till förstainstansrätten, med uttrycklig hänvisning till punkt 2 i bilaga B till avtalet, att det var möjligt att häva avtalet i förtid "av andra skäl än de som föreskrevs i avtalet". Dürbeck angav att företaget vid ett sådant förhållande "förpliktat sig att ersätta Consultban med upp till 1 000 000 USD".

27 Förstainstansrätten kunde därför, utan att missuppfatta de faktiska omständigheterna, fastställa att punkt 2 i bilaga B till avtalet gjorde det möjligt för klaganden att häva avtalet genom att betala ett vite på 1 000 000 USD till Consultban. Följaktligen var det riktigt av förstainstansrätten att i punkt 81 i den överklagade domen ange att kommissionen hade fog för att anse att klaganden, om denne hade agerat som en normalt aktsam aktör, skulle ha hävt avtalet med stöd av klausulen i punkt 2 i bilaga B till avtalet och därmed begränsat sina egna skador.

28 Under dessa omständigheter kan överklagandet inte heller bifallas på den andra grunden.

Den tredje grunden

29 Dürbeck har hävdat att, även om kommissionen har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när den avgör hur de övergångssvårigheter skall beaktas som uppkommit i samband med införandet av den gemensamma organisationen av marknaden för bananer (nedan kallad GOM), är detta utrymme inte obegränsat.

30 Enligt Dürbeck borde kommissionen ange skälen till att den bedömde att det var nödvändigt att bevilja en kompensation i form av extra importlicenser som inte kunde beaktas vid fastställandet av referenskvantiteterna för de kommande åren, i stället för att betala den ersättning som skulle utges till Dürbeck i pengar.

31 Dürbeck har anfört att företaget, enligt kommissionen, hade lidit skada på grund av att det betalat en summa pengar till Consultban. Det hade varit rimligt att ersätta företaget genom att betala samma summa till detta, i stället för att bevilja extra importlicenser och låta Dürbeck löpa risken att marknadsföra dessa bananer om importen av dem inte kunde beaktas vid fastställandet av referenskvantiteterna för de kommande åren.

32 Dürbeck anser att kommissionen inte hade rätt att införa för företaget betungande undantagsbestämmelser från förordning nr 404/93. Enligt Dürbeck kunde kommissionen, sedan den valt att bevilja företaget extra importlicenser, eftersom det förelåg orimliga svårigheter, inte vägra att beakta dessa licenser vid fastställandet av referenskvantiteterna i enlighet med artikel 19 i förordning nr 404/93, med motiveringen att det skulle leda till att klaganden, med hänsyn till utvecklingen av GOM, erhöll för mycket i kompensation. Enligt den ordning som föreskrivs i artikel 19 i förordning nr 404/93 skall all import som genomförts under en referensperiod beaktas vid beräkningen av den tullkvot som öppnas under påföljande år. Kommissionen kan avvika från denna ordning, som är en rättsregel av högre rang, enbart om det finns skäl att göra det. Så förhåller det sig inte i förevarande fall.

33 Beträffande argumentet att kommissionen borde ha betalt en summa pengar till klagandeföretaget för att ersätta detta för de orimliga svårigheter som det utsatts för, i stället för att tilldela det extra importlicenser, är det tillräckligt att ange att Dürbeck inte vid något tillfälle har åberopat denna grund inför förstainstansrätten. Om en part tilläts att vid domstolen åberopa en ny grund som han inte har åberopat vid förstainstansrätten, skulle detta enligt domstolens rättspraxis innebära att han vid domstolen, som har en begränsad behörighet i mål om överklagande, kunde anhängiggöra en mer omfattande tvist än den som

förstainstansrätten har prövat. Domstolen är i ett mål om överklagande således endast behörig att pröva förstainstansrättens bedömning av de grunder som har behandlats vid den (se särskilt beslut av den 25 januari 2001 i mål C-111/99 P, Lech-Stahlwerke mot kommissionen, REG 2001, s. I-727, punkt 25).

34 Det är således uppenbart att detta argument skall lämnas utan avseende.

35 Beträffande argumentet att kommissionen, sedan den beslutat att tilldela företaget extra importlicenser eftersom det förelåg orimliga svårigheter, borde ha beaktat de åtföljande kvantiteterna bananer vid fastställandet av referenskvantiteterna för de kommande åren, påpekar domstolen att förstainstansrätten inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, efter att i punkt 93 i den överklagade domen ha angivit att de orimliga svårigheter klaganden stod inför kunde lösas genom de åtgärder kommissionen hade beslutat om, i punkt 94 i samma dom förklarade att det under dessa omständigheter inte hade varit berättigat att bevilja klaganden någon som helst ytterligare förmån genom tillämpning av artikel 30 i förordning nr 404/93, till exempel genom att beakta de kvantiteter bananer som importerats med hjälp av de ovannämnda licenserna vid fastställandet av referenskvantiteter för kommande års tullkvoter.

36 Det var även med rätta som förstainstansrätten i punkt 96 i den överklagade domen fastslog att den omständigheten att en reserv på 20 000 ton — som skall avräknas mot den tullkvot som avses i artikel 18 i förordning nr 404/93 — har inrättats genom artikel 1 i den ovannämnda förordningen (EG) nr 2601/97, för att möjliggöra vidtagandet av övergångsåtgärder i syfte att komma till rätta med fall där det föreligger orimliga svårigheter, inte innebär att de kvantiteter som tilldelats inom ramen för reserven nödvändigtvis skall beaktas vid fastställandet av referenskvantiteterna för de kommande åren.

37 Tilldelning av extra importlicenser i enlighet med den övergångsordning som anges i artikel 30 i förordning nr 404/93 förutsätter nämligen att en sådan åtgärd

syftar till att underlätta övergången från nationella ordningar till GOM och att åtgärden är nödvändig i detta avseende (se, för ett liknande resonemang, särskilt domen i det ovannämnda målet T. Port, punkt 35). En ekonomisk aktör kan därför inte åberopa en rättighet som han erhållit med beaktande av referenskvantiteter som tilldelats under så speciella omständigheter, när referenskvantiteter för kommande år skall beräknas i enlighet med de allmänna bestämmelserna för GOM, eftersom, som förstainstansrätten konstaterat i förevarande fall, kommissionen med rätta kunde anse att denna tillfälliga tilldelning av extra importlicenser kunde avhjälpa konstaterade övergångssvårigheter.

38 Under dessa omständigheter är det uppenbart att detta argument inte kan godtas.

39 Av det ovan anförda följer att det är uppenbart att överklagandet i vissa delar inte kan upptas till prövning och i övriga delar är ogrundat. Överklagandet skall därmed ogillas i enlighet med artikel 119 i rättegångsreglerna.

Rättegångskostnader

40 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 118 i rättegångsreglerna gjorts tillämplig i mål om överklagande, skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att klaganden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klaganden har tappat målet skall kommissionens yrkande bifallas. Enligt artikel 69.4 första stycket i rättegångsreglerna skall medlemsstater och institutioner som har intervenerat bära sina egna rättegångskostnader.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

följande beslut:

1) **Överklagandet ogillas.**

2) **Anton Dürbeck GmbH skall ersätta rättegångskostnaderna.**

3) **Republiken Frankrike och Konungariket Spanien skall bära sina rättegångskostnader.**

Luxemburg den 13 november 2001.

R. Grass — Justitiesekreterare

F. Macken — Ordförande på tredje avdelningen